

การเสนอแนวทางในการสอนทำนองเสียงในภาษาอังกฤษ

แนวทางการสอนทำนองเสียงในภาษาอังกฤษที่เสนอในงานวิจัยนี้ เสนอขึ้นจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบทำนองเสียงในภาษาอังกฤษ และภาษาไทยที่ได้เสนอรายละเอียดแล้ว ในบทที่ 4

การสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยในปัจจุบันนี้ มีการสอนใช้ทำนองสูงต่ำต่าง ๆ มากขึ้น แต่นับว่ายังไม่เพียงพอสำหรับการสอนพูดภาษาอังกฤษให้ได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา เพราะในการพูดจะต้องมีการใช้จังหวะ การแบ่งความ และการลงเสียงหนักพิเศษให้ถูกต้อง เหมาะสมกับความหมายที่ต้องการสื่อ นอกเหนือไปจากการใช้ทำนองสูงต่ำ การใช้สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ต่างกัน จะทำให้ความหมายของความต่างกันด้วย ผู้สอนภาษาอังกฤษควรตระหนักถึงความสำคัญของเรื่องเหล่านี้ และควรพยายามสอนให้ผู้เรียนพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้จังหวะ การแบ่งความ การลงเสียงหนักพิเศษ และทำนองสูงต่ำให้ได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษามากที่สุดเท่าที่จะทำได้

จากการพิจารณาปัญหาที่คาดคะเนไว้ว่าอาจเกิดได้เพราะความต่างของทำนองเสียงในภาษาอังกฤษและภาษานั้น พบว่า ปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาจากระบบการแบ่งความ ระบบทำนองสูงต่ำ และระบบการปรากฏหน่วยสำคัญ ตามลำดับ

แต่ในการเสนอแนวทางในการสอนนั้น จะเรียงลำดับจากระบบการแบ่งความ ระบบการปรากฏหน่วยสำคัญ และระบบทำนองสูงต่ำ เนื่องจากสองระบบแรกมีความเกี่ยวข้องกัน อย่างใกล้ชิด และการใช้ทำนองสูงต่ำที่ถูกต้องนั้น ผู้เรียนควรรู้การปรากฏของหน่วยสำคัญก่อน เนื่องจากเสียงสูงต่ำจะเปลี่ยนทิศทางเด่นชัดที่หน่วยสำคัญ

ในการสอนควรเริ่มสอนให้ผู้เรียนใช้ระบบการแบ่งความที่ถูกต้อง ซึ่งรวมถึงการลงเสียงหนัก เบา การใช้จังหวะในการพูด และการแบ่งข้อความในการพูด สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ผู้พูดสามารถลงเสียงหนักพิเศษในคำหรือพยางค์ที่เหมาะสม และมีผลทำให้ใช้ทำนองสูงต่ำในช่วงของข้อความที่เหมาะสมต่อไป

การเสนอแนวทางในการสอนทำนองเสียงในภาษาอังกฤษนี้ ผู้วิจัยจะรวบรวมปัญหาที่ได้คาดคะเนไว้ว่าจะเกิดขึ้นกับผู้พูดคนไทย แล้วจึงเสนอแนวทางการสอน เพื่อป้องกันและแก้ปัญหานั้น โดยแนวทางการสอนนี้ จะเสนอตามขั้นตอนการสอนจากสิ่งที่เป็นพื้นฐานสำคัญที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ในการสอนจริง

1. ปัญหาและแนวทางการสอน การแบ่งความในการอ่านและพูดภาษาอังกฤษ

ในการสอนการแบ่งความนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรเริ่มสอนจากสิ่งที่เป็นพื้นฐานที่สำคัญก่อน ซึ่งได้แก่ การลงเสียงหนัก-เบาในคำพูด หรือ การใช้จังหวะในคำพูดภาษาอังกฤษ เพราะถ้าผู้เรียนสามารถรู้สิ่งที่เป็นพื้นฐานในการพูดเรื่องนี้ได้ดีแล้ว จะทำให้ง่ายต่อการสอนเรื่องอื่น ๆ ต่อไป

1.1 ปัญหาในการใช้จังหวะหรือการลงเสียงหนัก-เบา

ในการใช้จังหวะ หรือการลงเสียงหนัก-เบาในภาษาอังกฤษนั้น มีปัญหาที่คาดคะเนไว้โดยสรุปดังนี้

ก. ปัญหาที่เกิดจากความต่างของระบบ

ผู้พูดคนไทยอาจจะ

1) ลงเสียงหนักในพยางค์สุดท้ายของคำหลายพยางค์ ในภาษาอังกฤษ ทั้ง ๆ ที่พยางค์นั้นเป็นพยางค์เบา

2) ลงเสียงหนักที่พยางค์เบาในคำหลายพยางค์ เพราะไม่รู้ว่าคำหลายพยางค์นั้นมีพยางค์ใดเป็นพยางค์หนัก

ข. ปัญหาที่เกิดจากสาเหตุอื่น

ผู้พูดคนไทยอาจจะ

3) ลงเสียงหนักในคำพยางค์เดียวที่เป็นคำไวยากรณ์

4) ลงเสียงหนักพยางค์ทุกพยางค์ แทนที่จะลงเสียงหนักเฉพาะ

พยางค์หนัก

1.2 แนวทางการสอนเรื่องจิ้งหหวะ

เดวิด อเบอร์ครอมบี (1965) ได้กล่าวถึงการเรียนภาษาต่างประเทศไว้ว่า

'...learning a foreign language is an artificial process; it can never be the same as the natural process by which a child learns its mother tongue.' (p. 23)

ในการสอนเรื่องจิ้งหหวะก็เช่นกัน แต่ถึงแม้จะไม่สามารถใช้กระบวนการทางธรรมชาติที่เด็กใช้เรียนภาษาแม่มาใช้ในการเรียนการสอนได้ ครูผู้สอนก็สามารถสร้างกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยกับจิ้งหหวะในภาษาอังกฤษได้

เรื่องของจิ้งหหวะนี้ อาจไม่เป็นปัญหาสำหรับคนไทยที่จะพูดภาษาอังกฤษมากนัก เนื่องจากทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย ต่างก็เป็นภาษาที่มีจิ้งหหวะตามการลงเสียงหนัก ความแตกต่างที่สำคัญ เป็นเรื่องระบบพยางค์หนักเบาของคำหรือพยางค์ที่จะลงเสียงหนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในคำหลายพยางค์ ก่อนการสอนอ่านหรือพูด ผู้เรียนควรได้ออกเสียงคำแต่ละคำได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะในคำหลายพยางค์ ผู้เรียนจะต้องลงเสียงหนักในพยางค์ที่ถูกต้องด้วย

การฝึกควรเริ่มจากการฝึกฟัง เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้ว่าในภาษาอังกฤษมีเสียงหนักเบาเช่นเดียวกับในภาษาไทย ส่วนการฝึกใช้จิ้งหหวะ ควรเริ่มจากคำสั้น ๆ ไปสู่ข้อความที่ยาวขึ้น โดยอาจกำหนดขั้นตอนในการฝึกได้ดังนี้

1.2.1 การฝึกใช้จิ้งหหวะ

การใช้จิ้งหหวะในการพูด เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการลงเสียงหนักเบา ในภาษาอังกฤษเสียงหนักจะปรากฏในช่วงเวลาที่ค่อนข้างสม่ำเสมอ การฝึกในระยะแรกควรให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับการลงเสียงหนักในภาษาอังกฤษก่อน โดยฝึกได้ดังนี้

ก. ฝึกใช้เสียงหนัก-เบาในคำพยางค์เดียว

ตัวอย่าง บทฝึก ชุดที่ 1

l	l	l	l	l
á	á	á	á	á
´	´	´	´	´
A	B	C	D	E

จุดประสงค์ของบทฝึกชุดนี้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้เสียงหนัก

ในทุกพยางค์

ชุดที่ 2   lá   le   lá   le   lá   le   lá   le   lá
                  A   and   B   and   C   and   D   and   E

จุดประสงค์ของบทฝึกชุดนี้   เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้เสียง
 หน้า-เบา โดยให้เสียงหน้าปรากฏในช่วงเวลาสม่ำเสมอ ในการฝึกควรรใช้การเคาะจังหวะ
 ประกอบ

ชุดที่ 3   This is a chair.
                  There is a cat under the table.
                  My mother is a dressmaker.
                  Yesterday I saw him.

จุดประสงค์ของบทฝึกชุดนี้   เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกลงเสียง
 หน้า-เบาในประโยคสามัญสั้น ๆ ที่มีคำสุดท้ายเป็นคำหลักพยางค์เดียว เป็นคำหลายพยางค์ที่
 มีพยางค์สุดท้ายเป็นเสียงเบา และคำสุดท้ายเป็นคำไวยากรณ์

การฝึกในลักษณะนี้เป็นไปเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ที่อาจจะเกิดขึ้นใน ข้อ 1) และ 3)

ชุดที่ 4

the / king / asked the / queen / and the / queen / asked
 the / dairy / maid / could we / have some / butter / for the / royal
 / slice of / bread / the / queen / asked the / dairy / maid the /
 dairy / maid said / certainly I'll / go and / tell the / cow /
 now be/fore she / goes to / bed.

(1970: 98)

จุดประสงค์ของบทฝึกชุดนี้   เพื่อให้ผู้เรียนได้ลงเสียง
 หน้า-เบาในข้อความที่ยาวขึ้น โดยเสียงหน้าจะปรากฏในช่วงเวลาสม่ำเสมอ และคำที่ลง
 เสียงหน้าไม่ได้ปรากฏอยู่ท้ายหน่วยจังหวะเสมอไป การที่มีคำไวยากรณ์ เช่น we หรือ the
 ปรากฏเป็นคำท้ายของหน่วยจังหวะ จะฝึกให้ผู้เรียนไม่ลงเสียงหน้าในพยางค์สุดท้ายของหน่วย
 จังหวะ

การสอนขั้นตอนนี้เป็นกรปูพื้นฐานให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่อง
จ้งหะในภาษาอังกฤษ เพื่อป้องกันปัญหา ข้อ 4)

ข. ฝึกใช้เสียงหนัก-เบาในคำหลายพยางค์

ชุดที่ 5

/ ˌ the / ˈ first of / ˈ April / ˈ nineteen / ˈ seventy / ˈ one / ˈ John /
bought / ˈ five / ˈ black / ˈ ties / ˈ Mary's / ˈ buying / ˈ seven / ˈ yellow /
ˈ dresses / ˈ Jennifer's / ˈ purchasing / ˈ seventy / ˈ violet / ˈ cardigans /
ˈ Nicholas is / ˈ contemplating / ˈ twenty-seven / ˈ multicoloured /
ˈ carpet-slippers /

(1970: 58)

จุดประสงค์ของบทฝึกชุดนี้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกลงเสียง
หนัก-เบา ทั้งในคำหลายพยางค์และคำพยางค์เดียวได้ถูกต้อง

การสอนขั้นตอนนี้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น

ใน ข้อ 1) และ 2)

ค. ฝึกใช้เสียงหนัก-เบาในการอ่าน

ชุดที่ 6

/ ˌ By the / ˈ time the / ˈ Great / ˈ Central was / ˈ built the /
ˈ trains could / ˈ manage the / ˈ gradients / ˈ much more / ˈ easily and the /
ˈ Great / ˈ Central / ˈ line / ˈ usually / ˈ went a/cross the / ˈ valleys
ˈ in/stead of / ˈ round them like the / ˈ earlier / ˈ railways. So the /
ˈ distances were / ˈ shorter and you / ˈ got / ˈ better / ˈ views. The /
ˈ whole of the / ˈ way between / ˈ Nottingham and / ˈ London there was /
ˈ nowhere where an / ˈ other / ˈ railway line / ˈ crossed over / ˈ head./

(1970: 127)

ก่อนการฝึกอ่าน ผู้เรียนควรอ่านออกเสียงคำต่าง ๆ ได้
อย่างถูกต้อง และลงเสียงหนักได้ถูกต้องในคำหลายพยางค์ ขณะฝึกอ่านอาจใช้การเคาะจ้งหะ
เพื่อความคุมช่วงเวลาของการปรากฏเสียงหนักให้ได้ใกล้เคียงกัน

การสอนขั้นตอนนี้เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่คาดคะเนไว้ว่าจะเกิดในทุกข้อ

1.2.2 การสอนกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในเรื่องของจังหวัด

เมื่อผู้เรียนเริ่มคุ้นเคยกับการลงเสียงหนัก-เบา ในหน่วยจังหวัดในภาษาอังกฤษแล้ว สิ่งต่อไปที่ผู้เรียนควรทราบ ได้แก่ กฎเกณฑ์การลงเสียงหนัก-เบา ในพยางค์ของคำต่าง ๆ

ในการสอนกฎเกณฑ์นี้ ผู้สอนไม่ควรบอกกฎเกณฑ์ต่าง ๆ นั้นแก่ผู้เรียนโดยตรง ควรฝึกให้ผู้เรียนสังเกตจากแบบฝึกชุดต่าง ๆ ที่ฝึกมาแล้วว่า พยางค์ของคำใดบ้างที่ได้รับการลงเสียงหนัก-เบา จากการสังเกตของผู้เรียนนั้น ควรได้ให้ผู้เรียนสรุปกฎเกณฑ์ด้วยตนเอง โดยครูเพียงแต่ให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือ ในสิ่งที่สมควรเท่านั้น

หลังจากผู้เรียนได้ทราบถึง กฎเกณฑ์การลงเสียงหนัก-เบา ผู้เรียนควรได้ฝึกการใช้กฎเกณฑ์ต่าง ๆ นั้น ในแบบเรียน ข้อความ หรือบทสนทนาต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ในการฝึก ควรเน้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการลงเสียงหนักเบาในคำพยางค์เดียว และการลงเสียงหนักในคำหลายพยางค์ให้ถูกต้องด้วย

ส่วนการสอนเรื่องการแบ่งหน่วยจังหวัดนั้น ผู้สอนควรได้แทรกเข้าไปในบทฝึก โดยการใช้เครื่องหมายแสดงขอบเขตของหน่วยจังหวัด (/) เพื่อแบ่งช่วงเวลาระหว่างเสียงหนักหนึ่ง ๆ โดยใส่ไว้หน้าเสียงหนัก การจะสอนเรื่องการแบ่งหน่วยจังหวัดนี้ ควรสอนหลังจากที่ผู้เรียนเข้าใจกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ดีแล้ว

การสอนในขั้นตอนนี้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับผู้พูดคนไทยตามที่ได้คาดคะเนไว้ โดยเฉพาะใน ข้อ 1), 2) และ 3)

1.3 ปัญหาเรื่องการแบ่งความ

ในการแบ่งความในภาษาอังกฤษนั้น มีปัญหาที่คาดคะเนไว้โดยสรุปดังนี้

- 1) ผู้พูดคนไทยใส่ช่วงหยุดหลังพยางค์เสียงหนักพิเศษ ซึ่งไม่ได้เป็นพยางค์สุดท้ายของหน่วยความในภาษาอังกฤษ โดยจะมีผลทำให้เกิดการแบ่งความผิดไป
- 2) ในประโยคสามัญที่ประกอบไปด้วยวลียาว ๆ ผู้พูดคนไทยอาจแบ่งความต่างไปโดยอาจแบ่งความหลังวลีนั้น ๆ

3) ผู้พูดคนไทยจะแบ่งประโยค ซึ่งประกอบด้วยประโยคหลัก และ ประโยคขยายออกเป็นหน่วยความ 2 หน่วย ตามขอบเขตของประโยค ขณะที่เจ้าของภาษาจะ ไม่มีการแบ่งความเป็น 2 ส่วน

4) ผู้พูดคนไทยจะแบ่งประโยคต่อไปนี้ ออกเป็นหน่วยความ 2 หน่วย ตามขอบเขตของประโยค

- ประโยคแสดงการบอกความ (reporting clause) ตาม ด้วยประโยคแสดงถ้อยความ (reported clause)
- ประโยคแสดงถ้อยความตามด้วยประโยคแสดงการบอกความ
- ประโยคแสดงผลของเงื่อนไข (conditioned clause) ตามด้วยประโยคแสดงเงื่อนไข (conditioning clause)

ขณะที่เจ้าของภาษาให้เป็นหน่วยความเดียวกัน

1.4 แนวทางการสอนเรื่องการแบ่งความ

การแบ่งความ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างทางไวยากรณ์ และความหมายของคำพูด การแบ่งความลักษณะปกติจะทำให้ประโยคที่ไม่เปลี่ยนสถานภาพไปเป็น องค์ประกอบของประโยคอื่น (non-rankshifted clause) เช่น ประโยคสามัญ ปรากฏ เป็นหน่วยความ 1 หน่วย

ในหน่วยความแต่ละหน่วยประกอบไปด้วย หน่วยจังหวะต่าง ๆ ขอบเขต ของหน่วยจังหวะจะสามารถเป็นขอบเขตของหน่วยความได้ เช่น ขอบเขตของหน่วยจังหวะที่ ปรากฏท้ายประโยคสามัญ หรือที่ปรากฏท้ายหัวเรื่อง (Topic) เป็นต้น

การจัดกระบวนการฝึกเรื่องการแบ่งความ ควรเริ่มจากการแบ่งความ ลักษณะปกติไปสู่การแบ่งความลักษณะพิเศษ ในการแบ่งความลักษณะปกติควรจะเริ่มจากประโยค สามัญสั้น ๆ ไปสู่ประโยคที่ประกอบด้วยประโยคขยายต่าง ๆ โดยอาจกำหนดขั้นตอนในการสอน ดังนี้

1.4.1 การแบ่งความลักษณะปกติ

การสอนเรื่องการแบ่งความ ผู้สอนอาจเริ่มจากการให้ผู้เรียน ฝึกฟัง และสังเกตว่ามีการแบ่งความที่ใด ฝึกใช้ช่วงหยุด (pause) แบ่งความตามขอบเขตของ ประโยค และสอนกฎเกณฑ์การแบ่งความตามความเหมาะสม

ก. ผิกฟัง และสังเกตการใช้ช่วงหยุดเพื่อแบ่งความ

ตัวอย่างแบบผิกชุดที่ 1

// A hungry fox saw a crow. // The crow was sitting in a tree. // He had a piece of cheese // It's in his mouth. //

(1985 My Storybook Dictionary p. 124)

จุดประสงค์ของบทผิกชุดนี้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ผิกฟังและสังเกตการใช้ช่วงหยุดแบ่งความตามขอบเขตของประโยคสามัญ

ข. ผิกใช้ช่วงหยุดแบ่งความตามขอบเขตของประโยค

แบบผิกชุดที่ 2

// There was once a young man. // He was handsome. // He worked hard. // And he was very poor. // One day he was fixing the wall of a very rich man's home. // He saw the man's beautiful daughter. //

(1985 My Storybook Dictionary p. 93)

จุดประสงค์ของบทผิกชุดนี้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ผิกแบ่งความหลังประโยคสามัญสั้น ๆ โดยใช้ช่วงหยุด

แบบผิกชุดที่ 1 และ 2 นี้ เป็นไปเพื่อป้องกันและแก้ไข

ปัญหาที่ได้ทำนายไว้ ใน ข้อ 1)

แบบผิกชุดที่ 3

// A shoemaker lived with his wife. // They had one room above his shop. // Times were hard. // Only a few people had enough money to spend on new shoes. // So the shoemaker and his wife grew poorer. //

(1985 My Storybook Dictionary p. 42)

จุดประสงค์ของบทผิกชุดนี้ เพื่อให้ผู้เรียนได้แบ่งความหลังประโยคที่ประกอบไปด้วยวลีต่าง ๆ การผิกลักษณะนี้จะช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ได้ทำนายไว้ใน ข้อ 2)

แบบฝึกชุดที่ 4

// The story of Noah is in the first book in the Bible. //
It tells how God looked at the world and // saw that people had
become wicked. // So He said He would cover the earth with water. //

(1985 My Storybook Dictionary p. 111)

จุดประสงค์ของแบบฝึกชุดนี้ เพื่อให้ผู้เรียนได้แบ่งความ
โดยให้ประโยคขยายอยู่ในหน่วยความเดียวกับประโยคหลัก ซึ่งต้องพูดติดต่อกันไป
การฝึกในลักษณะนี้ จะช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ได้
คาดคะเนไว้ใน ข้อ 3)

ค. การให้กฎเกณฑ์

ผู้สอนควรอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจว่า เหตุใดจึงต้องแบ่ง
ความ โดยเน้นความเข้าใจว่า ในการพูดข้อความยาว ๆ ผู้พูดไม่สามารถพูดติดต่อกันได้จนจบ
จะต้องมีการแบ่งข้อความนั้นออกเป็นหน่วย ๆ ซึ่งโดยปกติแล้ว ประโยคที่ไม่เปลี่ยนสถานภาพ
ไปเป็นองค์ประกอบของประโยคอื่น (non-rankshifted clause) เช่น ประโยคสามัญ
ประโยคหลักตามด้วยประโยคขยาย มักเป็นหน่วยความ 1 หน่วย

1.4.2 การแบ่งความลักษณะพิเศษ

เมื่อผู้เรียนสามารถแบ่งความลักษณะปกติได้ถูกต้องแล้ว ขึ้น
ต่อไปควรให้ผู้เรียนรู้วิธีการแบ่งความลักษณะพิเศษ

ก. หน่วยความที่สั้นกว่าประโยค

ดังกล่าวไว้แล้วว่า การแบ่งความเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้อง
กับไวยากรณ์และความหมาย การฝึกแบ่งความที่หน่วยความสั้นกว่าประโยคนี้ วิธีที่สะดวกที่สุดที่
อาจจะทำได้ คือ การนำเรื่องไวยากรณ์และความหมายเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

(ก) ในคำพูดบางคำพูด การแบ่งความต่างกันจะทำให้
เกิดความหมายต่างกัน เนื่องจากคำทำหน้าที่ทางไวยากรณ์ต่างกัน ผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนได้
แบ่งความในคำพูดเพื่อให้ได้ความหมายตามต้องการ

แบบฝึกชุดที่ 3

(1) Your teacher said, "The principal will be late."

// ^ your / teacher said the / principal / will be / late //

"Your teacher", said the principal, "will be late."

// ^ your / teacher // said the / principal // will be / late //

(2) Did you hear Scott?

// did you / hear / Scott //

Did you hear, Scott?

// did you / hear // Scott //

(3) Sue set the books on the table.

// Sue / set the / books on the / table //

Sue, set the books on the table.

// Sue // set the / books on the / table //

(1979 Good English, Gold Book p. 113)

(ข) ในคำพูดใด ๆ ถ้าผู้พูดต้องการเน้นความหมาย

ในตอนใดตอนหนึ่งให้เด่นชัด จะกระทำได้โดยการแบ่งความตามหลังคำหรือกลุ่มความที่มีความหมายนั้น ซึ่งในการแบ่งความลักษณะนี้ จะทำให้ได้หน่วยความที่มีขนาดสั้นกว่าประโยค เช่น

// this / jelly // won't / set // หรือ

// in my o/pinion it's // just the / opposite //

(1970 Halliday p. 39)

แบบฝึกชุดที่ 4 ฝึกแบ่งความที่หน่วยความสั้นกว่าประโยคสามัญ

// Long a/go // there / lived a / farmer's / son // named /

Jack // Not / far a/way from / Jack's / home, // there was a / cave //

// ^ In the / cave / lived a / horrible / giant. // ^ He was / called

/ Cormoran. //

(1985 My Storybook Dictionary p. 86)

การฝึกในลักษณะนี้ จะช่วยให้ผู้เรียนได้แบ่งความ
 ที่ได้ความหมายตามที่ต้องการสื่อ ซึ่งเป็นการแบ่งความลักษณะพิเศษที่ทำให้หน่วยความมีขนาด
 เล็กกว่าประโยคสามัญ

ข. หน่วยความที่ยาวกว่าประโยค

การแบ่งความลักษณะพิเศษ ที่ทำให้หน่วยความยาวกว่า
 ประโยค 1 ประโยคนั้น มีลักษณะคล้ายคลึงกับหน่วยความที่ประกอบด้วยประโยคหลัก และ
 ประโยคขยาย เพียงแต่การแบ่งความลักษณะพิเศษนี้ จะกล่าวถึงประโยค 3 ลักษณะ ดังนี้

(1) ประโยคแสดงการบอกความ (reporting
 clause) ตามด้วยประโยคแสดงถ้อยความ (reported clause) เช่น

He said, "We will miss the train."

(2) ประโยคแสดงถ้อยความ ตามด้วยประโยคแสดง
 การบอกความ เช่น

"I'm glad to hear that," he said.

(3) ประโยคแสดงผลของเงื่อนไข (conditioned
 clause) ตามด้วยประโยคแสดงเงื่อนไข (conditioning clause)* เช่น

I will take an umbrella if it rains.

ในการฝึก ผู้สอนควรให้ตัวอย่างประโยคต่าง ๆ ก่อน
 แล้วจึงบอกกฎเกณฑ์ต่าง ๆ แล้วจึงให้ฝึกแบ่งความในแบบฝึก

แบบฝึกชุดที่ 5 ฝึกแบ่งความที่หน่วยความยาวกว่าประโยค 1 ประโยค

// One / day a / wolf / met a / fox // [^] He / said, "My /
 father was / very / brave. // [^] He / killed / more than / 200 /
 enemies in his / life. // [^] I / don't / understand it. // [^] In the /
 end, // [^] he was / killed by / only / one / enemy. /

---

*ส่วนประโยคแสดงเงื่อนไขตามด้วยประโยคแสดงผลของเงื่อนไข จะปรากฏเป็น
 หน่วยความคนละหน่วยกัน

// "You got/get," / said the / fox. // ^ The / two / hundred
/ enemies were / only / sheep. // ^ The / first / time he / tried to
/ get a / bull, // ^ he was / killed. //

(1985 My Storybook Dictionary p. 124)

การสอนขั้นตอนนี้ สามารถช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาที่

คาดคะเนไว้ใน ข้อ 4)

2. ปัญหาและแนวทางการสอนเรื่องการลงเสียงหนักพิเศษ

2.1 ปัญหาเรื่องการลงเสียงหนักพิเศษ

ในการลงเสียงหนักพิเศษ หรือการปรากฏหน่วยสำคัญในภาษาอังกฤษนั้น

มีปัญหาที่คาดคะเนไว้โดยสรุปดังนี้

(1) ผู้พูดคนไทยพูดภาษาอังกฤษ โดยให้หน่วยจังหวะสุดท้ายเป็นหน่วย

สำคัญเสมอ

(2) ถ้าคำพูดในภาษาอังกฤษมีพยางค์เบาเป็นพยางค์สุดท้าย ผู้พูดคน

ไทยอาจให้พยางค์เบาที่นั้น ปรากฏเป็นเสียงหนักพิเศษ

2.2 แนวทางการสอนเรื่องการลงเสียงหนักพิเศษ

ในหน่วยความหนึ่ง ๆ จะมีคำที่เป็นจุดสำคัญในความ ซึ่งคำนี้จะได้รับ

การลงเสียงหนักพิเศษในการพูด

2.2.1 การลงเสียงหนักพิเศษในการพูดลักษณะปกติ

ในการพูดลักษณะปกติ คำที่เป็นจุดสำคัญนี้ มักได้แก่ คำหลักที่

เป็นความใหม่ (new information) ถ้ามีความใหม่หลายคำ จะได้แก่ความใหม่คำสุดท้าย

โดยทั่ว ๆ ไปคำที่เป็นความใหม่มักจะเป็นคำหลัก ซึ่งเป็นคำที่ได้รับการลงเสียงหนักในหน่วย

จังหวะอยู่แล้ว ในการสอนควรให้ผู้เรียนเข้าใจถึงลักษณะตามธรรมชาติที่ในคำที่เป็นจุดสำคัญใน

ความ ผู้พูดจะต้องใช้เสียงหนัก ดัง ยาวกว่าพยางค์เสียงหนักอื่น ๆ ในการสอนควรมีขั้นตอน

ดังนี้

ก. ผีฟุ้งและสังเกตการลงเสียงหนักพิเศษ

// A hungry fox saw a crow. // The crow was sitting in a tree. // He had a piece of cheese in his mouth //

(1985 My Storybook Dictionary p. 124)

จุดประสงค์ของบทฝึกชุดนี้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฟังและสังเกตการลงเสียงหนักพิเศษ

ข. ฝึกลงเสียงหนักในคำที่เป็นจุดสำคัญในความ

// These was once an old goat. // She had seven kids // She loved them very much. // One day she was going into the wood. // She wanted to get food for them. //

(1985 My Storybook Dictionary p. 77)

จุดประสงค์ของบทฝึกชุดนี้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ลงเสียงหนักในคำที่เป็นจุดสำคัญในความ ซึ่งในภาษาอังกฤษคำนี้ไม่ใช่คำสุดท้ายของหน่วยความเสมอไป การฝึกลักษณะนี้จะช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ได้ทำนายไว้ในข้อ 1) และ 2)

ค. การให้กฎเกณฑ์

ผู้สอนควรอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจว่าเหตุใดจึงต้องมีการลงเสียงหนักพิเศษในความ และคำหรือพยางค์ที่จะลงเสียงหนักพิเศษเป็นคำหรือพยางค์ประเภทใด ในการอธิบายควรให้เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน

2.2.2 การลงเสียงหนักพิเศษในการพูดลักษณะพิเศษ

ในการพูดข้อความใด ๆ บางกรณีผู้พูดต้องการเน้นคำใดคำหนึ่งให้เด่นชัดขึ้น ซึ่งจะกระทำได้โดยการลงเสียงหนักพิเศษในคำ ๆ นั้น . ไม่ว่าคำนั้นจะเป็นคำหลักหรือคำไวยากรณ์

การสอนเรื่องการลงเสียงหนักพิเศษในลักษณะนี้ อาจสอนได้

2 วิธี ดังนี้

(1) โดยการให้ตอบคำถามเอาความ (Wh-Question)

ซึ่งจะฝึกให้ลงเสียงหนักพิเศษในคำตอบที่คำถามต้องการ เช่น

เนื้อความ : Jane goes shopping in town every Friday.

คำถาม : Which Fridays does Jane go shopping in town?

Jane goes shopping in town every Friday.

คำถาม : Where does Jane go shopping every Friday?

Jane goes shopping in town every Friday.

(1970 Halliday p. 42)

(2) โดยการฝึกเน้นเสียงที่คำใดคำหนึ่ง เพื่อให้ได้

ความหมายตามที่กำหนด เช่น

Tom didn't lose his books. (They were stolen.)

Tom didn't lose his books. (Tom didn't; Peter did.)

Tom didn't lose his books. (He lost Susan's books.)

Tom didn't lose his books. (He lost his boots.)

(1979 Good English, Blue Book p. 117)

การฝึกในลักษณะนี้ อาจช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ได้

คาดคะเนไว้ว่าจะเกิดกับผู้พูดคนไทยในการลงเสียงหนักพิเศษในภาษาอังกฤษได้

3. ปัญหาและแนวทางการสอนเรื่องทำนองสูงต่ำ

3.1 ปัญหาเรื่องการใช้ทำนองสูงต่ำ

อังกฤษ

1) ผู้พูดคนไทย อาจจะกำหนดเสียงสูงต่ำ เฉพาะให้กับพยางค์ในภาษา

2) เสียงตก ของผู้พูดคนไทยจะมีพิสัยแคบกว่าของเจ้าของภาษา

3) เสียงขึ้น ของผู้พูดคนไทยจะเป็นเสียงสูงคงระดับ แทนที่จะเป็นเสียงขึ้นจากระดับเสียงต่ำไปยังระดับเสียงสูง

4) ผู้พูดคนไทยอาจจะไม่สามารถใช้เสียงตก-ขึ้น หรือขึ้น-ตก ได้เด่น

ชัดเท่าเจ้าของภาษา

3.2 แนวทางการสอนเรื่องทำนองสูงต่ำ

คำที่เป็นจุดสำคัญในเวลานั้น นอกจากจะได้รับการลงเสียงหนักพิเศษซึ่งจะทำให้มีเสียงหนักกว่า ตังกว่า และยาวกว่าพยางค์เสียงหนักอื่น ๆ แล้ว ยังมีการใช้ทำนองสูงต่ำประกอบด้วย ซึ่งจะทำให้ทิศทางของเสียงเปลี่ยนระดับต่างไปจากคำอื่น ๆ ในหน่วยความเดียวกัน

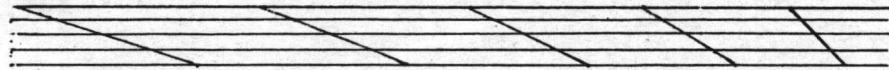
ทำนองสูงต่ำที่สำคัญในภาษาอังกฤษมีแบบสามัญ 5 แบบ และแบบผสม 2 แบบ* โดยทำนองสูงต่ำแบบต่าง ๆ เหล่านี้ จะปรากฏเพื่อสื่อความหมายแตกต่างกันไป ในการสอนทำนองสูงต่ำ อาจแบ่งขั้นตอนได้ดังต่อไปนี้

3.2.1 การฝึกใช้ทำนองสูงต่ำแบบต่าง ๆ

(1) ผู้สอนควรได้ฝึกให้ผู้เรียนใช้ทำนองสูงต่ำทุกแบบโดยยังไม่ต้องคำนึงถึงความหมาย โดยฝึกที่ละแบบจากช้าไปเร็ว

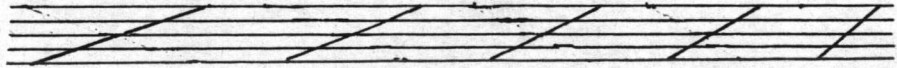
ตัวอย่างแบบฝึกการใช้ทำนองสูงต่ำแบบต่าง ๆ

เสียงตก

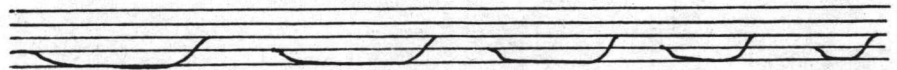
ye-e-e-es ye-e-e-es ye-e-es ye-es yes

เสียงขึ้น

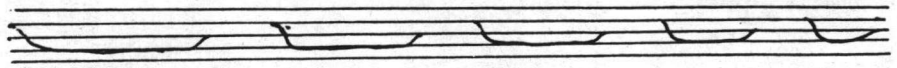
wo-o-o-rk wo-o-o-rk wo-o-rk wo-rk work

เสียงต่ำขึ้น

th-a-a-a-at th-a-a-at th-a-at th-at that

เสียงขึ้น-ตก

he-e-e-e-re he-e-e-re he-e-re he-re here

*ดูรายละเอียดในบทที่ 2 หัวข้อที่ 2.3.3 ระบบทำนองสูงต่ำ

3.2 แนวทางการสอนเรื่องทำนองสูงต่ำ

คำที่เป็นจุดสำคัญในเวลานั้น นอกจากจะได้รับการลงเสียงหนักพิเศษซึ่งจะทำให้มีเสียงหนักกว่า ดังกว่า และยาวกว่าพยางค์เสียงหนักอื่น ๆ แล้ว ยังมีการใช้ทำนองสูงต่ำประกอบด้วย ซึ่งจะทำให้มีทิศทางของเสียงเปลี่ยนระดับต่างไปจากคำอื่น ๆ ในหน่วยความเดียวกัน

ทำนองสูงต่ำที่สำคัญในภาษาอังกฤษมีแบบสามัญ 5 แบบ และแบบผสม 2 แบบ* โดยทำนองสูงต่ำแบบต่าง ๆ เหล่านี้ จะปรากฏเพื่อสื่อความหมายแตกต่างกันไป

ในการสอนทำนองสูงต่ำ อาจแบ่งขั้นตอนได้ดังต่อไปนี้

3.2.1 การฝึกใช้ทำนองสูงต่ำแบบต่าง ๆ

(1) ผู้สอนควรได้ฝึกให้ผู้เรียนใช้ทำนองสูงต่ำทุกแบบโดยยังไม่ต้องคำนึงถึงความหมาย โดยฝึกทีละแบบจากช้าไปเร็ว

ตัวอย่างแบบฝึกการใช้ทำนองสูงต่ำแบบต่าง ๆ

เสียงตก

ye-e-e-es   ye-e-e-es   ye-e-es   ye-es   yes

เสียงขึ้น

wo-o-o-o-rk   wo-o-o-rk   wo-o-rk   wo-rk   work

เสียงต่ำขึ้น

th-a-a-a-at   th-a-a-at   th-a-at   th-at   that

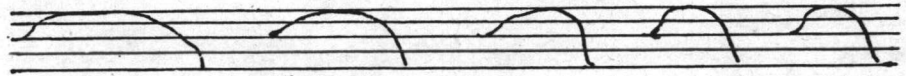
เสียงขึ้น-ตก

he-e-e-e-re   he-e-e-re   he-e-re   he-re   here

*ดูรายละเอียดในบทที่ 2 หัวข้อที่ 2.3.3 ระบบทำนองสูงต่ำ

เสียงตกขึ้น

wa-a-a-a-it   wa-a-a-it   wa-a-it   wa-it   wait

การฝึกแบบนี้ควรรหาคำหลาย ๆ คำ โดยเฉพาะคำที่คาดคะเนว่าผู้พูดคนไทยมักกำหนดเสียงวรรณยุกต์ให้ เช่น shift, word, shop, oppose เป็นต้น เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ทำนองสูงต่ำหลายแบบกับคำต่าง ๆ นี้ จะได้เป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่คาดคะเนไว้ใน ข้อ 1)

นอกจากนี้ การฝึกลักษณะนี้ อาจช่วยป้องกันและแก้ไข ปัญหาเรื่องเสียงตก เสียงขึ้น และเสียงผสมของเสียงตกกับเสียงขึ้น ที่อาจจะไม่เด่นชัดเมื่อผู้พูดคนไทยพูดภาษาอังกฤษตามที่ได้คาดคะเนไว้ใน ข้อ 2) 3) 4)

(2) ควรฝึกใช้ทำนองสูงต่ำในหน่วยความที่มีทั้งหน่วยจังหวะเดียว และหลายหน่วยจังหวะ ในทำนองสูงต่ำทุกแบบ เช่น ข้อ (1) ตัวอย่างแบบฝึกทำนองสูงต่ำที่เป็นเสียงตก โดยหน่วยความมีหน่วยจังหวะเดียว

// thank you //

// Arthur does //

// Give it to him //

(1970: 60)

ตัวอย่างแบบฝึกทำนองสูงต่ำในหน่วยความที่มีหลายจังหวะ เสียงตก

// everybody / knows a/bout it //

// Jennifer / left it there //

(1970: 60)

(3) ควรฝึกใช้ทำนองสูงต่ำที่จุดสำคัญของความไม่ได้ปรากฏ

ในหน่วยจังหวะแรก

ตัวอย่างแบบฝึกทำนองสูงต่ำที่เสียงหนักพิเศษไม่ได้เริ่มในหน่วยจังหวะแรก เสียงตก

// have a/nother / whisky and / soda //// look at the / girl at the / bridge // (1970: 60)

3.2.2. การฝึกใช้ทำนองสูงต่ำเพื่อสื่อความหมายต่าง ๆ

ในการใช้ทำนองสูงต่ำแบบต่าง ๆ ให้สื่อความหมายตามที่เจ้าของภาษาใช้นั้น อาจจะไม่เป็นปัญหามากนักสำหรับคนไทย เพราะในภาษาอังกฤษมีการใช้ทำนองสูงต่ำ สื่อความหมายใกล้เคียงกับคนไทย แต่อย่างไรก็ตาม ก็ควรมีการฝึกใช้ทำนองสูงต่ำ เพื่อสื่อความหมายต่าง ๆ

การสอนใช้ทำนองสูงต่ำเพื่อสื่อความหมายอาจกำหนดขั้นตอนได้ดังนี้

(1) สอนทำนองสูงต่ำที่มีทิศทางของเสียงเปลี่ยนระดับไปในทิศทางเดียว ซึ่งได้แก่เสียงตก และเสียงขึ้น

ในการสอนทำนองสูงต่ำ 2 แบบนี้ ผู้สอนควรหาวิธีที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจลักษณะสากลของภาษาต่าง ๆ ว่า เสียงตกจะใช้แสดงความแน่นอน สิ่งที่อยู่ และการจบสิ้น ขณะที่เสียงขึ้นใช้แสดงความไม่แน่นอน สิ่งที่ไม่รู้ และการไม่จบสิ้น ดังนั้น เสียงตกและเสียงขึ้นจึงใช้ในหน้าที่การพูดแตกต่างกันไป

ตัวอย่างแบบฝึก

// 1 What's the / time // (ลักษณะปกติ)

// 2 What's the / time // (มีความหมายแฝง 'may I ask, please')

// 1 John is / coming // (ลักษณะปกติ)

// 2 John is / coming // (มีความหมายแฝง 'is that true?')

// 2 are you / satisfied // (ลักษณะปกติ)

// 1 are you / satisfied // (มีความหมายแฝง 'you ought to be')

// 1 Peter's here // 2 isn't he // (ลักษณะปกติ)

// 1 Peter's here // 1 isn't he // (มีความหมายแฝง 'I'm sure he is')

(1970: 27-28)

(2) สอนทำนองสูงต่ำที่มีทิศทางของเสียงเป็นแบบผสม

ทำนองสูงต่ำแบบผสมนี้ ได้แก่ เสียงตก-ขึ้น และเสียงขึ้น-ตก โดยควรอธิบายให้ผู้เรียนเห็นว่า ความหมายของทำนองสูงต่ำเหล่านี้ ก็ยังคงรักษาความหมายตามลักษณะสากลไว้ เช่น ความหมายพื้นฐานของทำนองสูงต่ำที่มีเสียงตก-ขึ้น ได้แก่

'ดูเหมือนแน่นอน แต่กลับไม่เป็นเช่นนั้น' ส่วนความหมายพื้นฐานของทำนองสูงต่ำที่มีเสียงขึ้น-ตก ได้แก่ 'ดูเหมือนจะไม่แน่นอน แต่กลับแน่นอน'*

ในการฝึก ควรฝึกใช้ทำนองสูงต่ำเพื่อสื่อความหมายต่าง ๆ

ตัวอย่างแบบฝึก // 1_^ he wasn't / telling the / truth // (พูดในลักษณะปกติ)

// 5_^ he wasn't / telling the truth // (แฝงความหมาย 'I'm quite certain') (1970: 27)

// 1_^ it's / very ef/ficient // (พูดในลักษณะปกติ)

// 4_^ it's / very ef/ficient // (แฝงความหมาย เช่น 'it may not be beautiful') (1970: 27)

เนื่องจากทำนองสูงต่ำที่ใช้ในภาษาอังกฤษ ยังมีอีกหลายแบบ แนวทางที่เสนอไว้นี้เป็นไปเพื่อให้ได้ความรู้ที่เป็นพื้นฐานในเรื่องทำนองสูงต่ำเท่านั้น จึงยังไม่ได้เสนอแนวการสอนเรื่องทำนองสูงต่ำจริง ซึ่งในการสอนอาจปรับแนวทางที่เสนอไว้ไปใช้สอนได้

---

*ดูรายละเอียดในบทที่ 2 หัวข้อที่ 2.4 ก ทำนองสูงต่ำหลักกับการสื่อความหมาย